

605.602.1.2021

Urząd Gminy Inowrocław

Referat Gospodarki Odpadami

i Ochrony Środowiska

**RAPORT Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
ZA LATA 2019-2020.**

II.2021

WÓJT
mgr inż. Tadeusz Kacprzak

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020r., poz. 1219, z późn. zm.) organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska, który przedstawia radzie gminy.

Obecnie obowiązujący Program został przyjęty uchwałą NR XX/171/2016 Rady Gminy Inowrocław z dnia 19 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Aktualnie trwają końcowe prace nad Programem dla nowej perspektywy czasowej 2021-2024.

Niniejszy raport obejmuje lata 2019-2020.

II. Cel przygotowania raportu

Raport określa stan środowiska na terenie gminy Inowrocław oraz stopień realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław na lata 2016 – 2020.

III. Ogólna charakterystyka Gminy Inowrocław

Gmina Inowrocław położona jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Jest jednostką samorządową o statucie gminy wiejskiej. Stanowi bezpośrednie otoczenie dla miasta Inowrocław (aż 96% długości granicy miasta Inowrocław, to granica z gminą wiejską Inowrocław) i graniczy z wszystkimi gminami powiatu inowrocławskiego (Złotniki Kujawskie, Rojewo, Gniewkowo, Dąbrowa Biskupia, Kruszwica, Janikowo, Pakość).

Całkowita powierzchnia gminy wynosi 17 165 ha. Gmina Inowrocław jest typowo rolnicza, największą powierzchnię zajmują użytki rolne, które stanowią 85,6% obszaru, w tym grunty orne - 90,5%, sady, łąki i pastwiska – 9,5%. Gmina uboga jest w lasy, które stanowią zaledwie 2,2% powierzchni terenu.

Gmina charakteryzuje się pokrywą glebową związaną ściśle z typem podłoża, a pośrednio z morfologią obszaru. Podkreślić należy stosunkowo małe zróżnicowanie typów

gleb oraz dominującą rolę czarnych ziem. Czarne ziemie zajmują praktycznie całą część północną oraz północno-zachodnią, znaczne fragmenty gminy w części południowej (poza doliną Noteci) i środkowo-wschodniej. Gleby brunatne spotyka się w okolicach Marcinkowa, Dulaska – Góry, Piotrkowic – Kruszy Zamkowej oraz Jaksiczek. We wschodniej części gminy spotyka się natomiast spore powierzchnie gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych - o mniejszej przydatności rolniczej. Niewielkie powierzchnie zajmują nieurodzajne gleby biellicowe i pseudobiellicowe. Spotykane są jedynie w części wschodniej w 3 rejonach: Słońska, Balczewa oraz Witowy – Łąkocin – Karczyn. Są one w większości wskazywane w opracowaniu „Granica polno-leśna” pod zalesienia. Pozostałe obszary zajęte są przez gleby pochodzenia organicznego, najczęściej wykorzystywane jako trwałe użytki zielone - niektóre są wskazywane do zalesień.

Oceniając przydatność rolniczą gleb należy stwierdzić, że syntetyczny Wskaźnik Jakości Rolniczej Przestrzeni Produkcyjnej wynoszący 88,9 pkt lokuje gminę wśród zdecydowanie najlepszych gmin w województwie.

Budowa geologiczna na obszarze gminy jest urozmaicona. Cechą charakterystyczną jest występowanie struktur holiokinetycznych, tzw. wysadów solnych, które zalegają bezpośrednio pod pokrywą osadów czwartorzędowych w miejscowości Góra.

Gmina nie należy do obszarów o szczególnie urozmaiconej rzeźbie terenu. Najwyżej położony punkt leży na wysokości 106,5 mnpm (okolice kościoła w Górze), natomiast najniżej położony punkt – na wysokości 78 mnpm (jest to poziom lustra Noteci na wysokości Batkowa). Cechą charakterystyczną rzeźby terenu jest przede wszystkim jej „łagodny” charakter – przejawiający się niewielkimi, stopniowymi zmianami wysokości, powodujący wrażenie równinnego.

Gmina leży w najbardziej bezleśnej części województwa. Lasy i grunty leśne zajmują zaledwie 389 ha, lasy stanowią powierzchnię ok. 321 ha. Jest to jeden z najniższych wskaźników wśród gmin województwa. Lasy na terenie gminy nie stanowią zwartych kompleksów i, z wyjątkiem niewielkiej powierzchni leśnej mającej swą kontynuację w kierunku wschodnim (Lasy Balczewskie w gminie Dąbrowa Biskupia), nie są częścią tego typu większych kompleksów rozciągających się poza granicami gminy. Podstawowym gatunkiem lasotwórczym w gminie Inowrocław jest sosna (65%), pozostałe istotne gatunki drzew to

topola olcha, brzoza i dąb. W strukturze administracyjnej Lasów Państwowych gmina mieści się w granicach Nadleśnictwa Gniewkowo, jedynie bardzo niewielka część w okolicach Łojewa, to obszar Nadleśnictwa Miradz.

Największa część gminy (północna część) leży w zlewni Smyrni i Kanału Smyrnia. Znaczna część (na południowy-wschód od miasta) leży w zlewni cieką biegnącego od Turzan w kierunku południowo-zachodnim uchodzącego do Jeziora Szarlej. Główną rzeką płynącą przez teren gminy jest Noteć. Przy pomocy urządzeń hydrotechnicznych istnieje możliwość regulacji poziomu wody w skanalizowanym odcinku szlaku wodnego Noteci oraz w połączonych z nią odcinkach naturalnych. Wyeliminowano tym samym ryzyko gwałtownych wahań stanu wód, dzięki czemu w praktyce nie ma tu ryzyka powodzi.

Na terenie gminy występują tylko dwa większe jeziora, leżące w południowej części w zlewni Noteci - obydwie pochodzenia rynnowego. Jezioro Szarlej leży w rozległej rynnie na południu zajmowanej przez Gopło. Zajmuje powierzchnię ok. 67 ha, jego objętość wynosi ok. 1377,2 tys.m³. Jest to jezioro płytkie (głębokość maksymalna: 4,3m). Jezioro Piotrkowickie jest nieco mniejsze (niespełna 49ha), jednak tworzy większy system z sąsiadującym jeziorem Węgiereckim, leżącym w gminie Janikowo (po linii brzegowej tego jeziora biegnie granica gminy Inowrocław) i ma mniejszą objętość (1164 tys.m³).

Najważniejszymi czynnikami kształtującymi stan środowiska na terenie gminy są:

- duża przydatność rolnicza gleb – intensywna gospodarka rolna,
- bardzo niski stopień zalesienia,
  - warunki wodne – zaleganie wód gruntowych w znacznej części gminy oraz trudności z naturalnym odwadnianiem,
  - równinna rzeźba –ingerencja w krajobraz jest łatwo dostrzegalna,
  - w praktyce brak obszarów bardzo cennych przyrodniczo, które wzmocniłyby funkcje ekologiczne – rozwijanie się różnego rodzaju funkcji i działalności niekorzystnych dla środowiska,
  - rolniczy charakter gminy – intensywne i wysokotowarowe uprawy polowe, a także gospodarka hodowlana (przemysłowe ферmy drobiarskie),
  - przebieg przez teren gminy sieci infrastruktury komunikacyjnej wysokiej rangi o dużym natężeniu ruchu – drogi krajowe, wojewódzkie oraz linie kolejowe,

- nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa (brak kanalizacji),
- przebieg przez teren gminy infrastruktury technicznej – gazociągi, rurociągi solankowe, linie elektroenergetyczne wysokich napięć,
- położenie gminy w obszarze o dużym uprzemysłowieniu – sąsiedztwo zakładu cementowo-wapienniczego, eksploatacja soli; położenie w bezpośrednim sąsiedztwie gminy dużych ośrodków przemysłowych: Inowrocław, Kruszwica, Janikowo, Gniewkowo, Wierzchosławice, dosyć liczne są też zakłady o znacznie mniejszej skali (np. przetwórstwo mięsa),
- niski stan czystości wód powierzchniowych – rzeka Noteć cechuje się bardzo złym stanem czystości, także duże jeziora znajdujące się w granicach gminy lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie (Szarlej, Piotrkowickie, Węgiereckie) są silnie zanieczyszczone (na co wpływa między innymi intensywna gospodarka rolna w pobliżu linii brzegowych).

IV. Realizacja założeń POŚ

W perspektywie czasowej 2019-2020 zaplanowano szereg przedsięwzięć mających wpływ na ochronę środowiska. W ostatnich dwóch latach były to:

Zadanie	Planowany czas realizacji	Rzeczywista realizacja (w tym w latach 2019-2020)	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
1. Poprawa efektywności energetycznej i wzrostu udziału OZE w budynkach mieszkalnych, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, komunalnych i osób fizycznych	2016-2020	-	64 884 573,00	0	Mimo otrzymania środków, projektu nie zrealizowano, ze względu na wycofanie się beneficjentów.
2. Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach Szkół w Sławęcinku (10 kWp), Żalinowie (6 kWp), Górze (15 kWp), Jaksicach (35 kWp), Łojewie (10 kWp), Orłowie (6 kWp), Turzanach (15 kWp)	2016-2019	2019	728 000,00	1.170.970,74 zł (całość)	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej w m, Orłowo o mocy 6 KWP została wykonana przy realizacji kompleksowej Termomodernizacji Budynku Szkoły w 2019 r.

Zadanie	Planowany czas realizacji	Rzeczywista realizacja (w tym w latach 2019-2020)	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
3. Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynku administracyjno-biurowym GZK w Kruśliwcu (15 kWp)	2016-2018	Wykonano w 2017 r.	120 000,00	0	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku GZK Kruśliwiec została wykonana przy realizacji kompleksowej termomodernizacji budynku w 2017 r.
4. Montaż instalacji fotowoltaicznych na SUW w miejscowościach Strzemkowo (30 kWp), Tupadły (20 kWp), Jaksice (20 kWp), Łojewo (40 kWp), Cieslin (20 kWp), Dziennice (40kWp)	2017-2018	-	1 360 000,00	0	Zadanie nie zostało ujęte w budżecie Gminy Inowrocław
5. Termomodernizacja gimnazjum w Sławęcinku oraz budynku w Żalinowie	2016-2018	W latach 2012 – 2014 przeprowadzono ocieplenie ścian budynku gimnazjum w m. Żalinowo	2 749 096,00	0	Termomodernizacja gimnazjum w m. Sławęcinek – nie ujęto zadania w budżecie Gminy Inowrocław

Zadanie	Planowany czas realizacji	Rzeczywista realizacja (w tym w latach 2019-2020)	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
6. Termomodernizacja Szkół Podstawowych w Jaksicach, Orłowie oraz Tupadłach (wraz z salą gimnastyczną)	2016-2018	W latach 2012 – 2014 przeprowadzono ocieplenie ścian budynku Szkoły Podstawowej w m. Jaksice. W 2019 roku przeprowadzono kompleksową termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w m. Orłowo	2 079 311,00	1.170.970,74 zł. Termomodernizacja Szkół Podstawowej w m. Orłowo	Termomodernizacja Szkół w m. Tupadły – zadanie nie zostało ujęte w budżecie Gminy Inowrocław
7. Termomodernizacja budynku Centrum Integracji Społecznej w Łojewie	2016-2018	Wykonano w 2019 r.	910 770,00	1.158.691,32 zł.	brak środków
8. Termomodernizacja Domu Kultury i Rekreacji w Łojewie	2017-2019	Roboty zostały rozpoczęte w listopadzie 2020 r.	500 540,00	Termin zakończenia robót - 30.06.2021	brak środków

Zadanie	Planowany czas realizacji	Rzeczywista realizacja (w tym w latach 2019-2020)	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
9. Termomodernizacja świetlic wiejskich w miejscowościach: Cieślin, Krusza Podłotowa, Trzaski, Gnojno, Marcinkowo, Miechowice, Radłówek, Kłopot	2017-2019	W 2017 r. wykonano termomodernizację świetlicy wiejskiej w m. Gnojno	872 116,00	0	Zadania polegające na termomodernizacji świetlic w m. Cieślin, Krusza Podłotowa, Trzaski, Marcinkowo, Miechowice, Radłówek, Kłopot nie zostały ujęte w budżecie Gminy Inowrocław
10. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy	2016-2018	-	1 255 442,00	0	Sprzeciw konserwatora zabytków
11. Wymiana oświetlenia na energooszczędne w Gimnazjum w Żalinowie, Szkołach Podstawowych w Górze, Łojewie, Tupadłach, Turzanach oraz w budynku Urzędu Gminy	2016-2018	-	813 826,00	0	Zadanie nie zostało ujęte w budżecie Gminy Inowrocław

Zadanie	Planowany czas realizacji	Rzeczywista realizacja (w tym w latach 2019-2020)	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
12. Akcje informacyjne i edukacyjne związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną, odnawialnymi źródłami energii	2016-2017	-	40 000,00	0	realizowane w ramach edukacji ekologicznej prowadzonej przez pracowników Referatu GOiOŚ
13. Termomodernizacja remizy OSP w Jaksicach	2017-2020	Wykonano w 2020 r.	134 334,00	137 057,66	brak środków w budżecie w latach 2017-2019
14. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	-	2019	800 000,00	789 660,00 (w tym dotacja 360 000)	

Zadanie	realizacja w latach 2019-2020	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
<p>Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem różnorodności biologicznej oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody</p>	<p>Zadanie ciągłe, długofalowe. Zadania dotyczą zakupu sadzonek drzew i krzewów, zabiegów pielęgnacyjnych drzew i pomników przyrody oraz zabiegów dotyczących zwalczania szkodnika</p>	<p>Rok 2019 54.000,00 w tym: - zwalczanie szkodnika kasztanowca białego szrotówka kasztanowcowiacza - 3.000,00 zł - zakup sadzonek drzew i krzewów – 25.000,00 zł; - zakup materiału nasadzeniowego – 15.000,00 zł; - zabiegi pielęgnacyjne na pomnikach przyrody – 5.000 zł; - wycinka drzew i zabiegi sanitarne – 6.000 zł</p> <p>Rok 2020 67.300,00 w tym: - zwalczanie szkodnika kasztanowca białego szrotówka kasztanowcowiacza - 3.300,00 zł - zakup sadzonek drzew i krzewów – 25.000,00 zł - zakup materiału nasadzeniowego – 8.000,00 zł; - wykonanie ekspertyzy fito-sanitarnej pomników przyrody – 25.000,00 zł; - wycinka drzew i zabiegi sanitarne – 6.000,00 zł</p>	<p>Koszt realizacji zadań w latach 2019-2020 wyniósł: 135.799,60</p>	<p>W 2020 roku z uwagi na COVID-19 nie zrealizowano wykonania ekspertyzy fito-sanitarnej pomników przyrody. Koszty przeniesiono na wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzew i ich wycinkę</p>

Zadanie	realizacja w latach 2019-2020	Szacowane koszty realizacji zadania	Rzeczywiste wydatki (w tym w latach 2019-2020)	powód niezrealizowania /opóźnienia
Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO	Podjęcie uchwał i rozstrzygnięcie postępowań publicznych	5 mln zł	w 2019 r. - 2.112.142,15 zł w 2020 r. - 3.150.440,28 zł	n/d

Zadanie
Przebudowa dróg gminnych

Rok 2019

- 1) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej stanowiącej dz. nr 56/03 w m. Dulsk
Koszt inwestycji: **546.625,64 zł**
- 2) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi gminnej nr 150513C w m. Kłopot – Etap I
Koszt inwestycji: **250.527,36 zł**
- 3) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej stanowiącej dz. nr 208/74 w m. Kruśliwiec
Koszt inwestycji: **186.068,80 zł**

4) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Latkowo na terenie gminy Inowrocław

Koszt inwestycji: **119.944,19 zł**

5) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi gminnej nr 150551C w m. Sikorowo

Koszt inwestycji: **473.989,30 zł**

6) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi gminnej nr 150515C w m. Słońsko II etap

Koszt inwestycji: **426.577,30 zł**

7) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej stanowiącej dz. nr 17, 16/4, 18/1 w m. Balczewo

Koszt inwestycji: **354.078,85 zł**

SUMA – 2.357.811,44 zł

Rok 2020

1) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej gminnej w miejscowości Latkowo

Koszt inwestycji: **118.503,62 zł**

2) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 104/2 w m. Olszewice

Koszt inwestycji: **661.889,28 zł**

3) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi gminnej nr 150502C w m. Radłówek

Koszt inwestycji: **441.722,40 zł**

4) Nazwa inwestycji: Przebudowa drogi wewnętrznej stanowiącej dz. nr 140/1 i 18/1 w m. Sikorowo, gmina Inowrocław na odcinku od km 0+300,00 do km 0+685,98 oraz od km 0+694,97 do km 0+857,71

Koszt inwestycji: **243.753,68 zł**

SUMA – 1.465.868,98 zł

Zadanie
ograniczanie ponadnormatywnych emisji gazów i pyłów do powietrza.

Wymiana starych kotłów:

W 2019 – 16 szt. (kwota dofinansowania: 48 000 zł)

W 2020 - 20 szt. (kwota dofinansowania: 60 000 zł)

W latach 2019-2020 kontynuowano rekultywację zeutrofizowanego stawu w miejscowości Gnojno przy użyciu efektywnych mikroorganizmów.

Koszt: 3 630,00 zł/rok

Prowadzony jest również monitoring składowiska odpadów w Karczynie koszt 7 011 zł na 2 lata.

W latach 2019-2020 zdemontowano i zutylizowano produkty zawierające azbest, było to odpowiednio: 128,9 Mg i 49,9 Mg, a koszt demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyniósł: 67.553,97.

Dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w omawianym okresie wyniosło 26.415,80.

Dotychczas zdemontowano 991 211 kg eternitu.

Ilość zinwentaryzowanego azbestu pozostałego nadal na terenie Gminy Inowrocław wynosi: 8 084 290 kg

V. Podsumowanie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest raport z realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław.

Zasadniczym zadaniem, jakie ww. opracowanie miało spełnić, było określenie celów, priorytetów i w konsekwencji działań, jakie stoją przed samorządem gminnym w dziedzinie ochrony środowiska. Ich podjęcie i wykonanie miało na celu realizację międzynarodowych zobowiązań naszego kraju, a w szczególności podjętych w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz w Polityce Ekologicznej Państwa.

Program był realizowany poprzez uwzględnienie zapisów uwarunkowanych dokumentami rządowymi, zwłaszcza wynikających z listy przedsięwzięć własnych i koordynowanych. Ponadto wszelkie działania wynikały z przedsięwzięć zawartych w opracowaniach na szczeblu regionalnym (Program wojewódzki, Strategia wojewódzka) i lokalnym, zwłaszcza z Programu powiatowego oraz z dokumentów koncepcji władz gminy, postulatów rozmaitych środowisk, w tym organizacji pozarządowych i mieszkańców.

Podstawowym celem tworzenia programów na wszystkich szczeblach (od krajowego do gminnego) jest założenie, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego nim zarządzania oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją. Ważne jest, by dzięki realizacji programów stworzyć dogodne warunki dla wdrożenia wymagań obowiązujących w zakresie prawa. Dlatego w celu realizacji polityki ekologicznej konieczne było wyznaczenie zadań, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Inowrocław na przestrzeni kilkunastu lat.

Z przedstawionego raportu wynika, że nie wszystkie zadania zapisane w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław* zostały zrealizowane. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, działania podjęte na rzecz ochrony środowiska w przeważającej części są zadaniami realizowanymi ciągle (m.in. nadzór nad gospodarką leśną, zabiegi pielęgnacyjne zieleni gminnej, zadrzewienia, kontrole, współpraca gminy z ODR, GSW, GZK, zarządcami dróg w zakresie wyznaczania potrzeb modernizacji, organami kontrolnymi, ścigania). Niektóre zadania zostały rozpoczęte (tzw. długoterminowe, etapowe) i wymagają kontynuowania, np. demontaż i utylizacja odpadów azbestowych, budowa kanalizacji, budowa i modernizacja dróg gminnych, sieci wodociągowej, konserwacja i modernizacja rowów melioracyjnych. Wyszczególniono także zadania zrealizowane, tj.: wyznaczenie

lokalizacji terenów zabudowy mieszkaniowej na stały pobyt ludzi w zasięgu linii elektroenergetycznej 110 kV – ujęcie w studium, budowa pieszo-ścieżek rowerowych, wybudowanie i modernizacja niektórych dróg, chodników wzdłuż dróg gminnych i powiatowych, ukończenie prac nad opracowaniem studium zagospodarowania przestrzennego gminy Inowrocław. Najczęstszą przyczyną braku realizacji był brak środków na poszczególne inwestycje,

Notoryczne zmiany przepisów prawnych (np. zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i zmiana ustawy o ochronie zwierząt) powodują, że Gmina zobowiązana była wprowadzić i zorganizować nowy system zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie gminy oraz co roku zorganizować opiekę bezdomnym zwierzętom z terenu gminy. Wiąże się to z dużymi nakładami finansowymi, na które gmina nie ma wsparcia z zewnątrz.

Na niektóre działania Gmina wystąpiła o pozyskanie środków finansowych, tj. usuwanie azbestu (WFOŚiGW w Toruniu).

Gmina Inowrocław sukcesywnie, w miarę posiadanych środków budżetowych, eliminuje procesy i działania szkodliwe dla środowiska. Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy. Gmina Inowrocław będzie kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wiele działań sformułowanych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław wymaga dużych nakładów finansowych (np. zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy, budowa kanalizacji, modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, działania związane z niską emisją na terenie gminy), dlatego niezbędne jest pozyskiwanie na ten cel środków pozabudżetowych.

Program przewiduje realizację zadań z zakresu ochrony środowiska zgodnie z aktualnymi przepisami i potrzebami społeczeństwa.

W związku z powyższym w kolejnych latach Program Ochrony Środowiska dla Gminy Inowrocław będzie na bieżąco aktualizowany.

WÓJT